

Wie zijn wij?

Natuurlijk Platteland Oost is het samenwerkingsverband van agrarische natuurverenigingen in Overijssel en Gelderland. Voor onze leden behartigen wij de belangen op het gebied van weidevogelbeheer, ganzenbeheer, landschapsbeheer door agrariërs. Ook zoeken we samen met de aangesloten verenigingen naar nieuwe verdiensten aan agrarisch natuurbeheer. Onze partners zijn LTO Noord, de Provincies, Terreinbeherende organisaties en anderen.

Landelijk werken we samen met Boeren Natuur, Natuurlijk Platteland Limburg, SBNL, ZLTO en Veelzijdig Boerenland aan een goede inbreng in landelijke discussies.

Wat is ons doel?

De doelstelling van het agrarisch natuurbeheer door de an's is het realiseren van professioneel beheer van natuur en landschap in het agrarisch cultuurlandschap tegen gedegen beloning. Agrarisch natuurbeheer wordt steeds meer onderdeel van de bedrijfsvoering en hoort het bij een gezonde productielandbouw. Trots zijn wij op onze koeien, vogels en landschapselementen!

Natuurlijk Platteland Oost
Enzerinckweg 10
7251 KA Vorden
Telefoon 0575 200201
Info@natuurlijkplattelandoost.nl

Veel uitdaging en gezondheid in 2012.

Het voor ons liggende jaar kent heel veel uitdagingen voor het agrarisch natuurbeheer. Met deze nieuwsbrief nemen we ons voor elkaar op gezette tijden te informeren over ontwikkelingen in ons werkgebied. Ditmaal gaan we in op de volgende punten.

1. De herijking van de EHS
2. Het GLB
3. Ganzenopvang en schade
4. Groene en Blauwe Diensten Overijssel
5. Stoken op Streekhout

Het ligt in de bedoeling elke maand een nieuwsbrief te laten verschijnen.

Het lijkt ons een verdere uitdaging ook agrarische natuurverenigingen en leden aan deze nieuwsbrief mee te laten werken. Heb je nieuws of een idee om het agrarisch natuurbeheer te versterken, laat het even weten. Op info@natuurlijkplattelandoost.nl zijn wij altijd bereikbaar.

Agrarisch natuurbeheer is relatief jong, maar maakt net als dit kalf integraal onderdeel uit van het boerenbedrijf.

Waar gaat het om?

Al voordat het kabinet aantrad, toonde onderzoek aan dat de realisatie van de EHS is concept wel deugde, maar de doelstelling, om te groeien tot 728.000 hectare in Nederland niet gehaald zou worden. De grondaankopen liepen achter en de inrichting ook. Het budget dat hiervoor in gedachten was schoot tekort.

Toen dit kabinet ook nog moest bezuinigen ging het heel hard. Het einddoel terug naar ruim 610.000 hectare, maar dan we met zekerstelling van de gelden voor goed beheer.

Daar zit de pijn: van de ruim 300 miljoen die per jaar nodig is voor goed beheer (inclusief het agrarisch natuurbeheer met ruim 75 miljoen) wil Bleker maar 100 miljoen bijdragen en vraagt hij de Provincies zelf ook bij te dragen. Zij worden immers verantwoordelijk. Hierin zit het dilemma.

Bleker wil agrariërs en particulieren een grotere rol laten spleen. Op zich prima, dat willen wij ook, maar dan moeten er wel beheermiddelen voor zijn. Anders komt het niet van de grond.

Herijking van de EHS.

Na een lang onderhandelingsproces hebben de Provincies en Staatssecretaris Bleker een akkoord gesloten over een kleinere en goedkopere Ecologische Hoofdstructuur. Niet alle Provinciale Staten hebben echter ingestemd. Vijf van de 12 Provincies hebben grote twijfels. Daarmee blijft de onduidelijke situatie voortbestaan. Dat is niet goed voor het (agrarische) natuurbeheer.

Provinciale Staten in Gelderland en Overijssel hebben wel ingestemd. In Gelderland gesteund door een groot aantal maatschappelijke organisaties, waaronder NPO. Zij hebben ervoor gezorgd dat de hectares waar de aanwijzing "EHS" af gaat op die plekken liggen waar dat ook het beste kan. In Overijssel is die procedure nu ook gestart.

In de komende maanden moeten de formele procedures worden doorlopen om de kaart van de Provincie aan te passen.

Dan wordt de EHS in Gelderland ongeveer 6000 hectare kleiner uitgevoerd, dan oorspronkelijk gepland. Vooral de Natura 2000 gebieden en de opgaven voor de Kaderrichtlijn Water (Europese verplichtingen) blijven op de kaart.

Toch maken we ons zorgen, want de middelen voor het beheer zijn fors teruggebracht. Wat dat betekent voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer wordt nog uitgewerkt. Staatssecretaris Bleker heeft met de Provincies afgesproken dat hij voor agrarisch natuurbeheer buiten de EHS de toeslagrechten van het GLB wil inzetten. In een ander artikel gaan we daar verder op in. Zolang dat echter niet geregeld is vallen contracthouders buiten de EHS is een gat. Dat mag niet gebeuren. Wij zijn daarom blij dat de Gelderse Staten op initiatief van het CDA koersen op een overgangsregeling, zodat de continuïteit gewaarborgd is.

Al met al voor veel leden een onzekere tijd. Ook ondernemers met al lopende overeenkomsten om hun bedrijf meer natuurgericht op te zetten zitten in de vertraging. Voor hen is te hopen dat de impasse die nu nog bestaat omdat Bleker en het IPO hun problemen nog niet hebben opgelost, zo kort mogelijk duurt.

Titel

Het totale budget voor de landbouw van 45 miljard euro stond in het begin zwaar onder druk. Maar de Commissie heeft uiteindelijk besloten het bedrag gelijk te houden. Zonder inflatiecorrectie weliswaar, wat inhoudt dat per jaar tegen 2% daling plaatsvindt. Verder onder de voorwaarde dat 30% van het budget wordt ingezet om de agrariërs te laten "vergroenen".

Vergroeningsvoorstel EU-Commissie

1. Voor bedrijven met alleen grasland: 100% blijvend (vijf jaar niet scheuren)
2. Voor akkerbouwbedrijven vruchtwisseling met 3 teelten.
3. Bovendien 7% nieuwe ecologische braaklegging.

In Nederland zou dit laatste betekenen dat 40.000 hectare braak gelegd zou moeten worden. Dat kan natuurlijk niet!!

Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

In 2014 verandert het GLB. Een verandering met aan paar partijen is vaak moeilijk. Laat staan wanneer 27 lidstaten met allemaal eigen belangen en ontwikkelingsstadia erbij betrokken zijn.

Nederland is geen uitzondering.

- 1) Nederland wordt gekort omdat zij relatief hoge premies per hectare kent: voorstel 8% korting. Wij zijn daar tegen omdat dat onevenredig is ten opzichte van andere landen.
- 2) Voor Nederland komt het effect erbij dat vanaf 2014 de premies over alle hectares worden uitgesmeerd. Wat een verlaging per boer per hectare inhoudt. Een gemiddelde premie van € 650 daalt hierdoor al naar ongeveer € 400.
- 3) De premies, "in de eerste pijler", zijn boergebonden. Die gaan rechtstreeks naar de agrariërs. De maatregelen voor de vergroening zijn verplicht om ook de basispremie te kunnen ontvangen. Daar knelt het voor Nederland.

De vergroening is op zichzelf als een gegeven te beschouwen.

Echter: dan moet je er wel mee kunnen werken.

Wij stellen als NPO via onze landelijke vertegenwoordigers voor de vergroening via meer keuzemogelijkheid voor de boer aan te bieden.

Bestaande landschapselementen zouden mee moeten tellen. Ook randenbeheer in weidegebieden en akkerbouwgebieden zouden moeten meetellen. Daarmee past het beter in de bedrijfsvoering. Bovendien zou een ondernemer met anderen in een gebied moeten kunnen samenwerken om te vergroenen op die plekken waar dat het handigst kan. Nu al zie je voorbeelden van ondernemers, die elders in het land hectares kopen om hun hoofdlocatie te vrijwaren. Op gebiedsniveau zou overdraagbaarheid wenselijk zijn.

De G7

Met de terreinbeheerders (Natuurmonumenten, de 12 Landschappen, Staatsbosbeheer), de landgoedeigenaren (FPG), LTO Nederland, Vogelbescherming Nederland, en APNL, hebben we afspraken gemaakt hoe op een verantwoorde wijze de ganzenproblematiek op te lossen.

Eenzijds is Nederland internationaal verplicht de overwinteraars op te vangen, anderzijds loopt het aantal ganzen dat in de zomer (oogstseizoen) in Nederland blijft hangen enorm op. Dat aantal wil de G7 terugbrengen tot 100.000 exemplaren in augustus. De balans om zowel in de zomer het probleem aan te pakken als in de winter "gastvrij" te zijn is één van de redenen voor Vogelbescherming om mee te doen. Door de deelname van alle grondeigenaren in Nederland in de G7 vormt het een krachtige groep van belanghebbenden, die samen de problemen te lijf willen gaan. Voor de politiek een belangrijk signaal.

Ganzenopvangbeleid

Er is in het afgelopen jaar veel te doen geweest over een ander ganzenopvangbeleid. Uitgangspunten voor NPO : volwaardige schadevergoeding, aanpak van de "overstand" van overzomerende ganzen en een (kortere) rustperiode in de winter. De uitvoering in de regio via faunabeheereenheid of een ganzenadviescommissie (GAK). Voor ons, agrarisch natuurbeheer, is het benutten van de ganzenfoerageergebieden voor de overwinteraars van groot belang. Om schade daarbuiten laag te houden en de financiering middels Brusselse cofinanciering te behouden.

Vlak voor Kerstmis was de eerste behandeling van de Natuurwet in de Tweede Kamer. Daarbij heeft de Kamer grote steun uitgesproken voor het G7-akkoord. De Staatssecretaris heeft toegezegd om met de G7 en IPO de aanpak verder te bespreken. Ganzen zullen niet op de jachtlIJst worden geplaatst, wat tegemoet komt aan één van de grote kritiekpunten vanuit de G7.

Ook het gebruik van andere methoden dan het geweer (oa vergassen) blijft een mogelijkheid, wachten is op goedkeuring vanuit Brussel. Interessant is de introductie van de laserpen om ganzen te verjagen. We zijn benieuwd naar de ervaringen

Ondertussen wordt een onderzoek gestart naar de kosten van ons G7-voorstel. De resultaten daarvan zullen mede bepalen of het akkoord uitgevoerd kan worden. We zijn er dus nog niet!

Ook de financiering van het ganzenbeleid staat onder druk. Met de decentralisatie van het Faunafonds, maakt het onderdeel uit van de deal tussen Bleker en de Provincies. Zolang die "gordiaanse knoop" niet is ontward, blijft het beleid nog even doorlopen.

Ondernemen in het groen

Overall in het land zijn ondernemers actief in het beheer van natuur en landschap. Die ondernemers willen wij ondersteunen in het verder professionaliseren van hun activiteiten. Dat kan door kennisuitwisseling en het ontwikkelen van bedrijfsplannen. Voor de gebiedscoördinatoren voor de weidevogels is door APNL met IPO en kwaliteitshandboek (soort certificering) ontwikkeld. Op stapel staan een digitaal kennisplatform, vergelijkbaar met de melkveeacademie. En binnenkort start een project praktijknetwerken, waarin ondernemers en anv's ondersteuning kunnen krijgen bij het oplossen van praktijkproblemen. Voor de belangenbehartiging blijven de bestaande kanalen actief.

Groene en Blauwe Diensten Overijssel

Sinds 2008 is in Overijssel de Stichting Groene en Blauwe Diensten actief. Natuurlijk Platteland Oost en Landschap Overijssel hebben toen de handen ineen geslagen. Uniek in Nederland, maar ook uniek in het resultaat. Eind 2011 konden we constateren, dat er meer dan 650 contracten zijn afgesloten door grondeigenaren. En dat loopt verder op tot eind 2013. Dan zullen alle contracten tesamen voor 71 miljoen aan beheer vergoeden. Vrijwel alle gemeenten in Overijssel steken zelf grote bedragen in een landschapsfonds, waarmee dat beheer over een periode van 21 tot 30 jaar wordt betaald. De medewerkers van de agrarische natuurverenigingen werven en stellen mede plannen op aan de keukentafel. Samen met medewerkers van Landschap Overijssel wordt het hele traject van contractbeheer afgerond.

De middelen komen van de Provincie en van gemeenten. Het succes zit in de uitvoering door mensen in de streek. Hulde voor de inzet die zij plegen om van een mooie regeling een succes te maken.

Stoken op Streekhout

In de Achterhoek loopt het project Stoken op streekhout. Geprobeerd wordt de energie uit het materiaal dat vrijkomt bij het landschapsbeheer op efficiënte wijze om te zetten in brandstof voor een centrale houtverwarming.

Op deze wijze zijn er meer initiatieven die door anv's worden ondernomen om waarde toe te voegen aan hun activiteiten.

Met de kennis van onze oosterburen uit Duitsland ontstaat er een mooi plan. De vraag die zich vervolgens voordoet is of de anv ook in moet zetten op transport, de verkoop van houtkachels, de aanleg van de verwarming enzovoort.

Een spannende ontdekkingsstocht, die in 2012 zeker van zich zal laten horen.